9 කෝණ II

මෙම පාඩම අධ්‍යයනය කිරීමෙන් ඔබට,

- අනුපූරක කෝණ, පරිපූරක කෝණ, බද්ධ කෝණ, ප්‍රතිමුඛ කෝණ යුගල හඳුනා ගැනීමට,
- සරල රේඛාවක් මත ලක්ෂ්‍යයක් වටා සරල රේඛාවෙන් එක පැත්තකින් පිහිටි කෝණවල ඓක්‍යය 180° බව හඳුනා ගැනීමට,
- සරල රේඛා දෙකක් ඡේදනය වීමෙන් සෑදෙන ප්‍රතිමුඛ කෝණ සමාන බව හඳුනා ගැනීමට,
- කෝණ ආශ්‍රිත ගණනය කිරීම් සිදු කිරීමට,

හැකියාව ලැබේ.

- සරල රේඛා ඛණ්ඩ දෙක එක් වීමෙන් කෝණ සෑදෙන බව අප මීට පෙර ශ්‍රේණියේදී උගෙන ඇත.

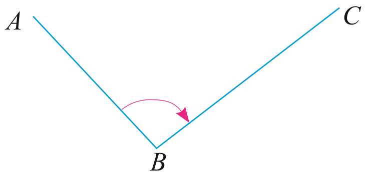

- ඉහත කෝණයේ ශීර්ෂ, බාහු හඳුනා ගනිමු.
  ශීර්ෂය B
  බාහු AB, BC
- ඉහත කෝණය නම් කරන අයුරු $A\hat{B}C$ ලෙස වේ.
- කෝණ විශාලත්වය මනින උපකරණය කෝණමානයයි. එහි කෝණ අංශකවලින් $(^\circ)$ මනිනු ලබන බව තහවුරු කර ගන්න.
- කෝණයක විශාලත්වය 90° ට අඩු නම් එය සුළු කෝණයකි.
- කෝණයක විශාලත්වය 90° නම් එය ඍජුකෝණයකි.
- කෝණ විශාලත්වය 90° සහ 180° අතර නම් එය මහා කෝණයකි.
- කෝණ විශාලත්වය 180° නම් එය සරල කෝණයකි.
- කෝණයක විශාලත්වය 180° ට වඩා වැඩි නම් එය පරාවර්ත කෝණයකි.

කෝණය		නම් කිරීම	විස්තරය
සෘජුකෝණය	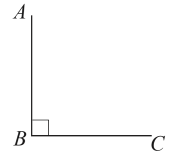	$A\hat{B}C = 90^\circ$	කෝණයේ විශාලත්වය 90° නම් එය සෘජුකෝණයකි.
සුළු කෝණය	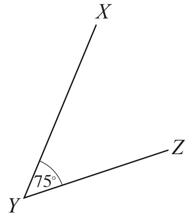	$X\hat{Y}Z = 75^\circ$	කෝණයේ විශාලත්වය 90° ට අඩු නම් එය සුළු කෝණයකි.
මහා කෝණය	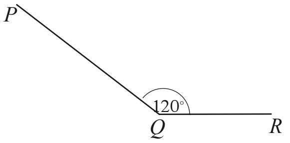	$P\hat{Q}R = 120^\circ$	කෝණයක විශාලත්වය 90° ත් 180° අතර නම් එය මහා කෝණයකි.
සරල කෝණය	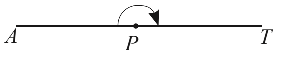	$A\hat{P}T = 180^\circ$	කෝණයක විශාලත්වය 180° නම් එය සරල කෝණයකි.
පරාවර්ත කෝණය	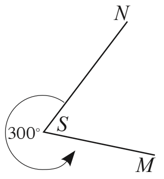	$N\hat{S}M = 300^\circ$	කෝණයක විශාලත්වය 180°ට වඩා වැඩි නම් එය පරාවර්ත කෝණයකි.

පුනරීක්ෂණ අභ්‍යාසය

1. පහත දැක්වෙන විශාලත්වය ඇති කෝණ අඳින්න.

   (i) 75° (ii) 90° (iii) 150° (iv) 210°

2. පහත සඳහන් විශාලත්වය ඇති කෝණ ඇඳ නම් කරන්න.

   (i) $A\hat{B}C = 60^\circ$ (ii) $X\hat{Y}Z = 75^\circ$ (iii) $P\hat{Q}R = 150^\circ$

   (iv) $K\hat{L}M = 95^\circ$ (v) $N\hat{M}P = 70^\circ$

3. පහත සඳහන් කෝණ පිටපත් කර ගෙන අගය මනින්න. එය අයත් වන්නේ කුමන වර්ගයට දැයි ලියා දක්වන්න.

(i)
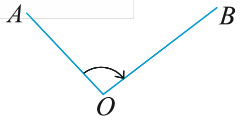

(ii)
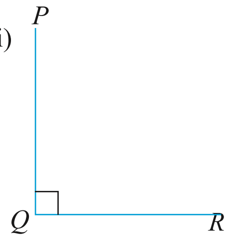

(iii)
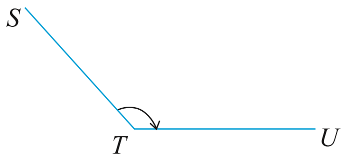

(iv)
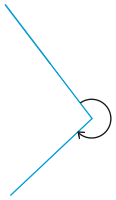

(v)

(vi)
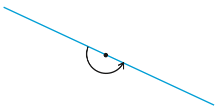

4. (i) AB සරල රේඛාවක් ඇඳ එය මත O ලක්ෂ්‍යය ලකුණු කරන්න.
   (ii) $A\hat{O}C = 60^\circ$ කෝණයක් අඳින්න.
   (iii) $B\hat{O}C$ අගය මැන ලියන්න.
   (iv) $A\hat{O}B + B\hat{O}C$ අගය ලියන්න.

5. (i) AB හා CD සරල රේඛා දෙක O දී ඡේදනය වන ලෙස අඳින්න.
   (ii) $A\hat{O}C$ අගය මැන ලියන්න.
   (iii) $C\hat{O}B$ අගය මැන ලියන්න.
   (iv) $B\hat{O}D$ අගය මැන ලියන්න.
   (v) $D\hat{O}A$ අගය මැන ලියන්න.
   (vi) $A\hat{O}C$ හා $D\hat{O}B$ අගය සමාන වන්නේ ද?
   (vii) එසේ එකතුව සමාන වන්නේ නම් එසේ සමාන විය හැකි තවත් කෝණ යුගලක් ලියන්න.

6. $A\hat{B}C = 50^\circ$ වන කෝණය සලකන්න.
   (i) එය කුමන වර්ගයේ කෝණයක් ද?
   (ii) එම නිගමනයට හේතුව ලියන්න.
   (iii) ඉහත කෝණය ඇඳ නම් කරන්න.

7. $P\hat{Q}R = 150^\circ$ වන කෝණය සලකන්න.
   (i) එය කුමන වර්ගයේ කෝණයක් ද?
   (ii) එම නිගමනයට හේතුව ලියන්න.
   (iii) ඉහත කෝණය ඇඳ නම් කරන්න.

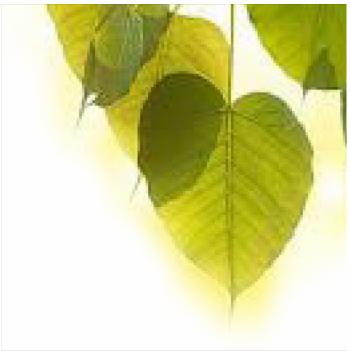

8. $A\hat{B}C = 180^\circ$ වන කෝණය සලකන්න.
   (i) එය කුමන වර්ගයේ කෝණයක් ද?
   (ii) ඔබේ නිගමනයට හේතු ලියන්න.
   (iii) ඉහත කෝණය ඇඳ නම් කරන්න.

9. $P\hat{Q}R = 210^\circ$ වන කෝණය සලකන්න.
   (i) එය කුමන වර්ගයේ කෝණයක් ද?
   (ii) ඔබේ නිගමනයට හේතු ලියන්න.
   (iii) ඉහත කෝණය ඇඳ නම් කරන්න.

9.1 අනුපූරක කෝණ හා පරිපූරක කෝණ

ලක්ෂ්‍යයක් වටා පිහිටි කෝණ අධ්‍යයනය කිරීම තුළින් අනුපූරක කෝණ හා පරිපූරක කෝණ හඳුනා ගනිමු.

අනුපූරක කෝණ

කෝණ යුගලයක එකතුව පරීක්ෂා කර බලමු.

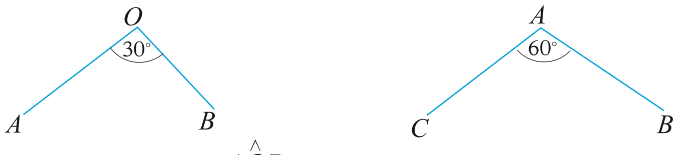

$$A\hat{O}B = 30^\circ$$

$$C\hat{A}B = 60^\circ$$

$$A\hat{O}B + C\hat{A}B = 30^\circ + 60^\circ$$

$$A\hat{O}B + C\hat{A}B = 90^\circ$$

රූපයේ පෙන්වා ඇති කෝණ යුගලයේ එකතුව 90° බව ලැබී ඇත.
ඒ අනුව $A\hat{O}B$ සහ $C\hat{A}B$ අනුපූරක කෝණ වේ.

නිදසුන 1

රූපයේ දැක්වෙන කෝණ යුගලය අනුපූරක කෝණ යුගලයක් බව පෙන්වන්න.

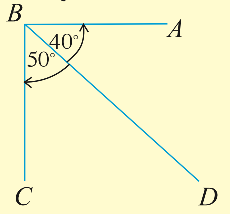

$A\hat{B}D = 40^{o}$

$D\hat{B}C = 50^{o}$

$A\hat{B}D + D\hat{B}C = 40^{o} + 50^{\circ}$

$A\hat{B}D + D\hat{B}C = 90^{o}$

ඉහත කෝණ යුගලයේ එකතුව 90° බව පෙනෙනු ඇත.
කෝණ යුගලයක එකතුව 90° නම් එය අනුපූරක කෝණ යුගලයකි.
ඒ අනුව, 50° කෝණයේ අනුපූරක කෝණය 40° වේ.
40° කෝණයේ අනුපූරක කෝණය 50° වේ.

සටහන

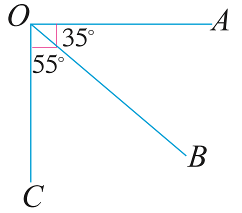

- $A\hat{O}B + B\hat{O}C = 90^{\circ}$ බැවින් එම කෝණ යුගලය අනුපූරක කෝණ යුගලයකි.
- $A\hat{O}B$ කෝණයෙහි අනුපූරකය $B\hat{O}C$ වෙයි.
- $B\hat{O}C$ කෝණයෙහි අනුපූරකය $B\hat{O}A$ වෙයි.
- x° මගින් දැක්වෙන සුළු කෝණයේ අනුපූරකය $90^{\circ} - x^{\circ}$ වේ.

නිදසුන 2

$A\hat{B}C = 40^{\circ}$ නම් එහි අනුපූරකය වන $X\hat{Y}Z$ කීය ද?

$A\hat{B}C + X\hat{Y}Z = 90^{\circ}$ (අනුපූරක නිසා)

$40^{\circ} + X\hat{Y}Z = 90^{\circ}$

$X\hat{Y}Z = 90^{\circ} - 40^{\circ}$

$X\hat{Y}Z = 50^{\circ}$

නිදසුන 3

$A\hat{B}C = 32^{\circ}$, $P\hat{Q}R = 50^{\circ}$, $L\hat{M}N = 58^{\circ}$, $X\hat{Y}Z = 40^{\circ}$ වේ.

ඉහත කෝණ යුගලවලින් අනුපූරක කෝණ යුගල තෝරා ලියන්න.

$A\hat{B}C + L\hat{M}N$
$= 32^{\circ} + 58^{\circ}$
$= 90^{\circ}$
$\therefore$ එම කෝණ යුගලය අනුපූරක වේ.

$P\hat{Q}R + X\hat{Y}Z$
$= 50^{\circ} + 40^{\circ}$
$= 90^{\circ}$
$\therefore$ එම කෝණ යුගලය අනුපූරක වේ.

පරිපූරක කෝණ

පහත දැක්වෙන එක් එක් කෝණ යුගලයේ එකතුව පරීක්ෂා කර බලමු.

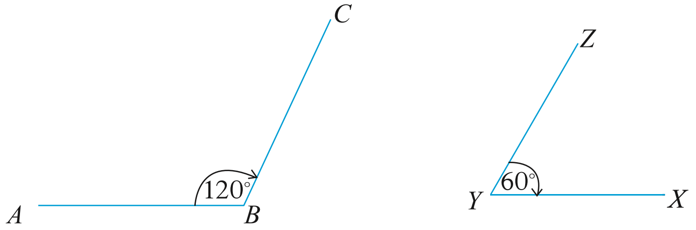

$A\hat{B}C + X\hat{Y}Z$

$= 120^\circ + 60^\circ$

$= 180^\circ$

$\therefore\ A\hat{B}C + X\hat{Y}Z = 180^\circ$

මෙම කෝණ යුගලයේ එකතුව 180° ක් වේ.

කෝණ යුගලයක එකතුව 180° නම් එම කෝණ යුගලය පරිපූරක කෝණ යුගලයක් ලෙස හඳුන්වයි.

$\therefore\ A\hat{B}C$ හා $X\hat{Y}Z$ පරිපූරක කෝණ යුගලයකි. මේ අනුව,

120° කෝණයේ පරිපූරක කෝණය 60° වේ.

60° කෝණයේ පරිපූරක කෝණය 120° වේ.

සටහන

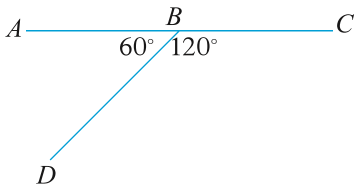

$A\hat{B}D = 60^\circ$

$D\hat{B}C = 120^\circ$

$A\hat{B}D + D\hat{B}C = 60^\circ + 120^\circ$

$A\hat{B}D + D\hat{B}C = 180^\circ$

- කෝණ යුගලයක එකතුව 180° නම් එය පරිපූරක කෝණ යුගලයකි.
- $A\hat{B}D$ පරිපූරකය $D\hat{B}C$ වේ.
- $C\hat{B}D$ පරිපූරකය $A\hat{B}D$ වේ.
- x° මගින් දැක්වෙන කෝණයේ පරිපූරකය $180^\circ - x^\circ$ වේ.

නිදසුන 4

පහත සඳහන් කෝණවල එකතුව පරීක්ෂා කර එය පරිපූරක දැයි විමසන්න.

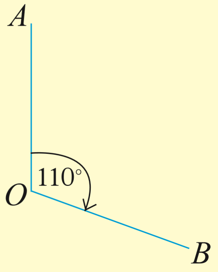

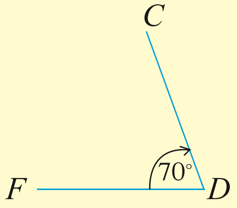

$A\hat{O}B + C\hat{D}F = 110^\circ + 70^\circ$

$A\hat{O}B + C\hat{D}F = 180^\circ$

$\therefore$ කෝණ යුගලයේ එකතුව 180° නිසා එය පරිපූරක කෝණ යුගලයකි.

නිදසුන 5

$A\hat{B}C = 80^\circ$, $P\hat{Q}R = 100^\circ$ කෝණවල එකතුව පරීක්ෂා කර එය පරිපූරක දැයි විමසන්න.

$A\hat{B}C + P\hat{Q}R = 80^\circ + 100^\circ$

$A\hat{B}C + P\hat{Q}R = 180^\circ$

$\therefore$ කෝණ යුගලයක එකතුව 180° නිසා එය පරිපූරක කෝණ යුගලයකි.

නිදසුන 6

පහත සඳහන් කෝණවල එකතුව පරීක්ෂා කර එය පරිපූරක දැයි විමසන්න.

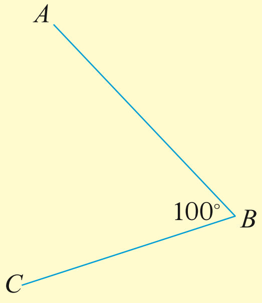

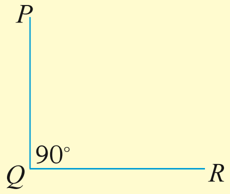

$A\hat{B}C + P\hat{Q}R = 100^\circ + 90^\circ$

$A\hat{B}C + P\hat{Q}R = 190^\circ$

කෝණ යුගලයේ එකතුව 180° නොවන නිසා එම කෝණ යුගලය පරිපූරක නොවේ.

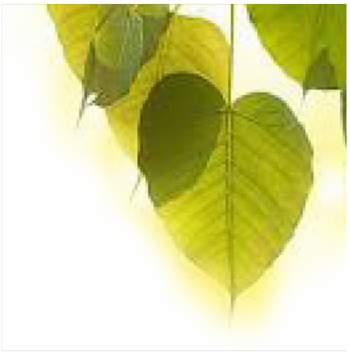

9.1 අභ්‍යාසය

1. පහත සඳහන් එක් එක් කෝණ යුගල අනුපූරක දැයි පරීක්ෂා කරන්න.

(i)

(ii)

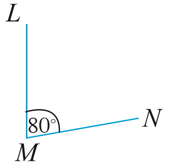

(iii)

2. පහත සඳහන් කෝණවල අනුපූරකය ලියන්න.

(i) 20° (ii) 71° (iii) 75° (iv) 89°

3. පහත සඳහන් කෝණ යුගල අනුපූරක කෝණ යුගලක් නම් x හෝ y මගින් දැක්වෙන කෝණයේ අගය සොයන්න.

(i)

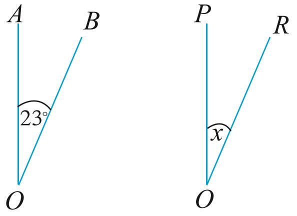

(ii)

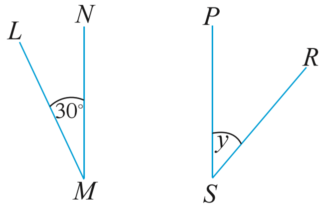

4. $A\hat{B}C = 36^\circ$, $E\hat{F}G = 70^\circ$, $L\hat{K}N = 54^\circ$, $S\hat{T}U = 40^\circ$, $L\hat{O}S = 50^\circ$, $P\hat{O}N = 20^\circ$

ඉහත සඳහන් කෝණ ඇසුරෙන් අනුපූරක කෝණ යුගලයක් ලියා දක්වන්න.

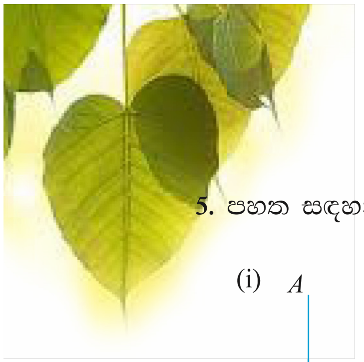

5. පහත සඳහන් එක් එක් කෝණ යුගල පරිපූරක දැයි විමසන්න.

(i)

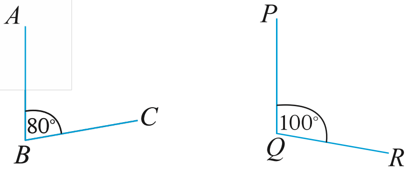

(ii)

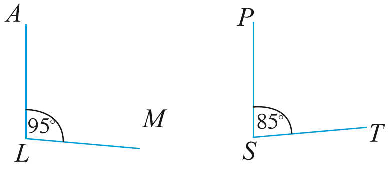

(iii)

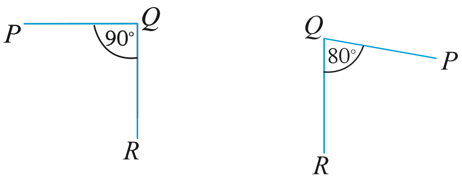

6. පහත සඳහන් කෝණවල පරිපූරකය ලියන්න.

(i) 120° (ii) 110° (iii) 150° (iv) 170°

7. පහත සඳහන් කෝණවල එකතුව පරිපූරක නම් ඉතිරි කෝණයේ විශාලත්වය කීය ද?

(i)

(ii)

(iii)

8. පහත සඳහන් කෝණ ඇසුරෙන් අනුපූරක කෝණ යුගල තෝරා ලියා දක්වන්න.

$A\hat{B}C = 81^\circ$, $P\hat{Q}R = 70^\circ$, $L\hat{M}N = 99^\circ$, $X\hat{Y}Z = 170^\circ$, $A\hat{N}C = 105^\circ$,

$S\hat{T}U = 75^\circ$

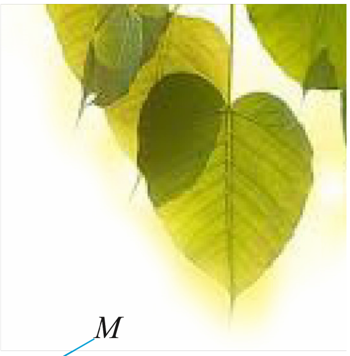

9. (i) $L\hat{O}N$ අගය ලියන්න.
   (ii) $A\hat{O}L + L\hat{O}N$ හි අගය ගැන කුමක් කිව හැකි ද?
   (iii) $N\hat{O}M$ අගය ලියන්න.
   (iv) $N\hat{O}M + M\hat{O}B$ හි අගය ගැන කුමක් කිව හැකි ද?
   (v) $A\hat{O}B$ අගය කීය ද?
   (vi) එම කෝණය කුමන වර්ගයේ කෝණයක් ද?

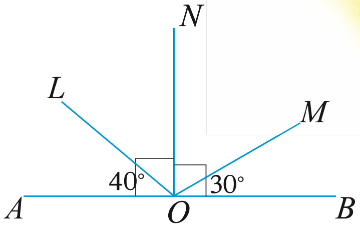

10. (i) සරල රේඛා දෙකක් ඡේදනය වන ලෙස අඳින්න.
   (ii) එහි ඇති කෝණ මැන ලියන්න.
   (iii) එකතුව 180° වන කෝණ යුගල කීයක් තිබේ දැයි පරීක්ෂා කරන්න.

11. රූපයේ දැක්වෙන්නේ සමචතුරස්‍රයකි.
   (i) එහි ඇති එක් එක් කෝණයේ අගය කීය ද?
   (ii) එහි ඇති පරිපූරක කෝණ යුගල ලියා දක්වන්න.

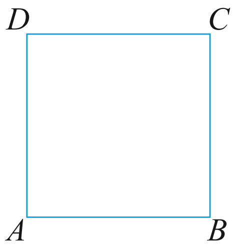

9.2 බද්ධ කෝණ

පහත සඳහන් කෝණ පරීක්ෂා කර බලන්න.

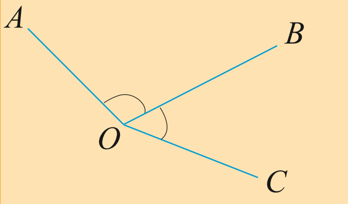

$A\hat{O}B$ හා $B\hat{O}C$

- ⋆ පොදු ශීර්ෂයක් ඇත. (O)
- ⋆ පොදු බාහුවක් ඇත. (OB)
- ⋆ පොදු බාහුව දෙපස කෝණ පිහිටා ඇත. ($A\hat{O}B$ හා $B\hat{O}C$)

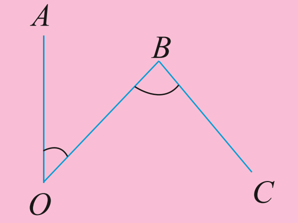

$B\hat{O}A$ හා $C\hat{B}O$

- ⋆ පොදු ශීර්ෂයක් නැත.
- ⋆ පොදු බාහුවක් ඇත.
- ⋆ පොදු බාහුව දෙපස කෝණ පිහිටා ඇත.

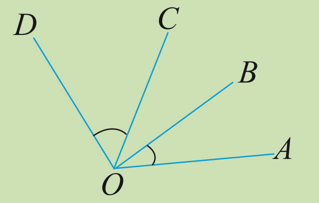

$A\hat{O}B$ හා $C\hat{O}D$

- ⋆ පොදු ශීර්ෂයක් ඇත.
- ⋆ පොදු බාහුවක් නැත.
- ⋆ පොදු බාහුව දෙපස කෝණ පිහිටා නැත.

පොදු ශීර්ෂයක් හා පොදු බාහුවක් ඇති පොදු බාහුව දෙපස පිහිටි කෝණ යුගලයක් බද්ධ කෝණ යුගලයක් ලෙස හඳුන්වයි.

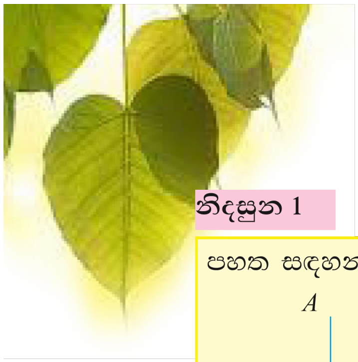

නිදසුන 1

පහත සඳහන් කුමන කෝණ බද්ධ කෝණ වන්නේ දැයි පැහැදිලි කරන්න.

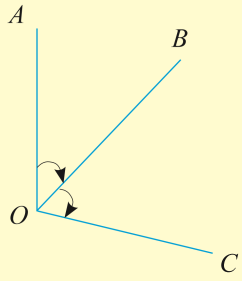

පොදු ශීර්ෂය O වේ. පොදු බාහුව OB වේ. පොදු බාහුව දෙපස ඇති කෝණ යුගලය $A\hat{O}B$ හා $B\hat{O}C$ වේ.

$\therefore$ $A\hat{O}B$ටත් $B\hat{O}C$ටත් පොදු ශීර්ෂයක් හා පොදු බාහුවක් ඇත. එබැවින් $A\hat{O}B$ හා $B\hat{O}C$ බද්ධ කෝණ යුගලයකි.

9.2 අභ්‍යාසය

1. $X\hat{Y}Z$ හා $P\hat{Y}Z$ සලකන්න. ඒවායේ,

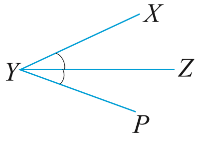

   (i) පොදු ශීර්ෂය ලියන්න.
   (ii) පොදු බාහුව ලියන්න.
   (iii) පොදු බාහුව දෙපස ඇති කෝණ ලියන්න.
   (iv) බද්ධ කෝණ යුගලයක් ලියා දක්වන්න.

2. (i) $A\hat{O}B$ හා $C\hat{O}D$ බද්ධ කෝණ යුගල වේ ද?
   (ii) ඔබේ නිගමනයට හේතු ලියන්න.
   (iii) $A\hat{O}E$ට බද්ධ කෝණයක් ලියා දක්වන්න.
   (iv) ඔබේ නිගමනයට හේතු ලියන්න.
   (v) රූපයේ දැක්වෙන බද්ධ කෝණ යුගල 3ක් ලියන්න.

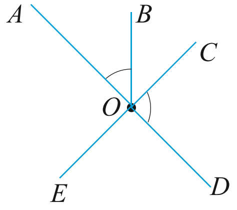

9.3 සරල රේඛාවක් මත වූ බද්ධ කෝණ

සරල රේඛාව මත වූ ලක්ෂ්‍යය යා කරන බද්ධ කෝණ පරීක්ෂා කරමු.

ක්‍රියාකාරකම 1

පියවර 1 - සරල රේඛා ඛණ්ඩයක් පැන්සල භාවිතයෙන් අඳින්න.

පියවර 2 - එම රේඛා ඛණ්ඩය AB ලෙස නම් කරන්න.

පියවර 3 - එය මත O ලක්ෂ්‍යය ලකුණු කරන්න.

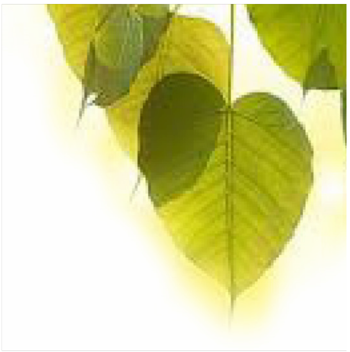

පියවර 4 - AB ට පිටතින් පිහිටි C ලක්ෂ්‍යයක් ලකුණු කරන්න.

පියවර 5 - OC යා කරන්න.

පියවර 6 - $A\hat{O}C$ හි අගය කෝණමානයෙන් මැන ලියන්න.

පියවර 7 - $B\hat{O}C$ හි අගය කෝණමානයෙන් මැන ලියන්න.

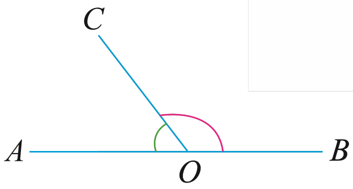

පියවර 8 - $A\hat{O}C + B\hat{O}C$ හි අගය සොයන්න.

සටහන

> සරල රේඛාවක් මත පිහිටි බද්ධ කෝණ යුගලයක එකතුව 180° කි. එම කෝණ යුගල පරිපූරක වේ.

නිදසුන 1

$A\hat{O}C + B\hat{O}C$ හි අගය සොයා එම කෝණ යුගල පරිපූරක වේ දැයි පරීක්ෂා කරන්න.

$A\hat{O}C = 150^\circ$

$B\hat{O}C = 30^\circ$

$A\hat{O}C + B\hat{O}C \quad = 150^\circ + 30^\circ$

$= 180^\circ$

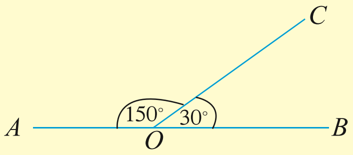

$\therefore$ මෙම බද්ධ කෝණ යුගලය පරිපූරක වේ.

9.3 අභ්‍යාසය

1. AB සරල රේඛා ඛණ්ඩයකි.
   (i) රූපයේ බද්ධ කෝණ යුගලයන් දෙකක් ලියන්න.
   (ii) $a^\circ + b^\circ + c^\circ$ අගය කොපමණ විය හැකි ද?
   (iii) ඔබේ නිගමනයට හේතු ලියන්න.

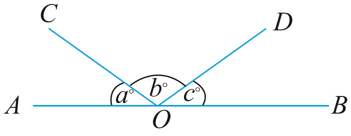

2. AB සරල රේඛාවකි. O යනු AB මත පිහිටි ලක්ෂ්‍යයකි.
   (i) බද්ධ කෝණ යුගලයක් ලියන්න.
   (ii) $a^\circ + b^\circ + c^\circ + d^\circ$ අගය කීයක් විය හැකි ද?
   (iii) ඔබේ නිගමනයට හේතු ලියා දක්වන්න.

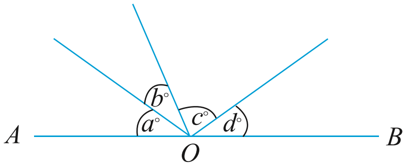

3. පහත එක් එක් රූපවල ඉංග්‍රීසි අක්ෂර මගින් දක්වා ඇති කෝණවල අගය සොයන්න. *AOB* සරල රේඛාවකි.

(i)

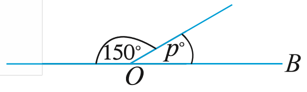

(ii)

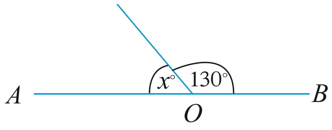

(iii)

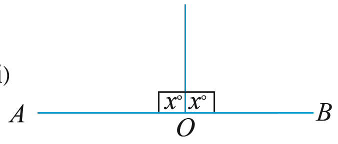

(iv)

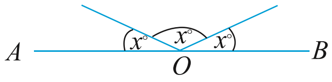

(v)

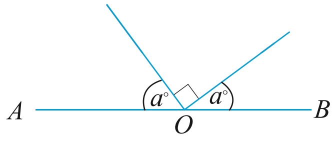

9.4 ප්‍රතිමුඛ කෝණ

සරල රේඛා දෙක ඡේදනය වීමෙන් සෑදෙන ප්‍රතිමුඛ කෝණ හඳුනා ගනිමු.

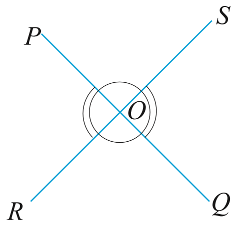

- $P\hat{O}S$ හා $R\hat{O}Q$ වලට පොදු ශීර්ෂයක් ඇත.
- $P\hat{O}S$ හා $R\hat{O}Q$ වලට පොදු බාහුවක් නැත.
- PQ හා RS සරල රේඛා ඡේදනය වී තැනෙන බද්ධ කෝණ නොවෙන කෝණ යුගල ප්‍රතිමුඛ කෝණ ලෙස හැඳින්වේ.

මේ අනුව, $P\hat{O}S$ හා $R\hat{O}Q$ ප්‍රතිමුඛ කෝණ යුගලයකි. මෙහි $P\hat{O}R$ හා $S\hat{O}Q$ ද ප්‍රතිමුඛ කෝණ යුගලයකි.

සටහන

සරල රේඛා දෙකක් ඡේදනය වීමෙන් සෑදුණු පොදු ශීර්ෂයක් ඇති එහෙත් පොදු බාහුවක් නොමැති කෝණ ප්‍රතිමුඛ කෝණ වේ.

ක්‍රියාකාරකම 2

පියවර 1 - එකිනෙකට ඡේදනය වන සරල රේඛා දෙකක් අඳින්න.

පියවර 2 - එහි ප්‍රතිමුඛ කෝණ හඳුනා ගැනීම සඳහා සුදුසු අක්ෂර යොදන්න.

පියවර 3 - කෝණමානය භාවිතයෙන් ප්‍රතිමුඛ කෝණ මනින්න.

පියවර 4 - ඔබේ නිගමනය ලියන්න.

සටහන

සරල රේඛා දෙක ඡේදනය වීමෙන් සෑදෙන ප්‍රතිමුඛ කෝණ සමාන වේ.

ක්‍රියාකාරකම 3

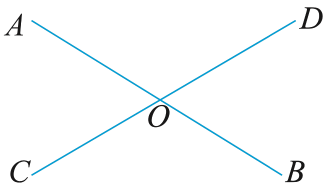

පියවර 1 - AB හා CD සරල රේඛා O දී ඡේදනය වන සේ අඳින්න.

පියවර 2 - $A\hat{O}C$, $A\hat{O}D$, $D\hat{O}B$ හා $B\hat{O}C$ අගය කෝණමානය මගින් මැන ගන්න.

පියවර 3 - එම කෝණවල එකතුව ලියන්න.

සටහන

ලක්ෂ්‍යයක් වටා පිහිටි කෝණවල එකතුව 360°

9.4 අභ්‍යාසය

1. පහත සඳහන් එක් එක් රූපයේ අඥාත පදවලින් දැක්වෙන කෝණවල විශාලත්වය සොයන්න.

(i)

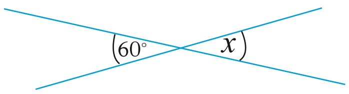

(ii)

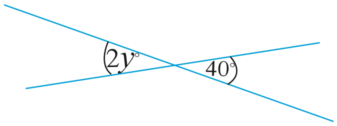

(iii)

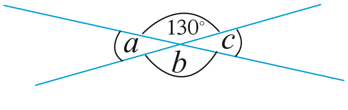

(iv)

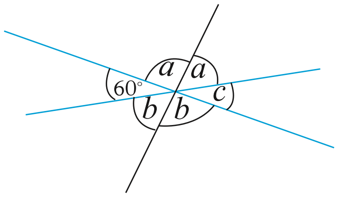

2. a හි අගය සොයන්න.

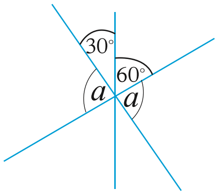

3. y හි අගය සොයන්න.

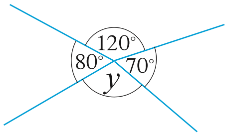

4. x හි අගය සොයන්න.

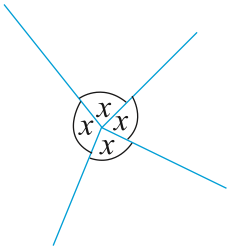

5. (i) $x + y$ හි අගය සොයන්න.

(ii) $x = 80^\circ$ නම් y සොයන්න.

(iii) $2x + 2y$ අගය ලියන්න.

(iv) එමගින් එළැඹිය හැකි නිගමනය ලියන්න.

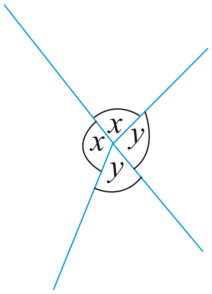

සාරාංශය

- කෝණ යුගලයක එකතුව 90° නම් එම කෝණ යුගලය අනුපූරක කෝණ යුගලයකි.
- ඓක්‍යය 90° වීම සඳහා දෙන ලද කෝණයකට එකතු කළ යුතු සුළු කෝණය එහි අනුපූරක කෝණය ලෙස හඳුන්වයි.
- කෝණ යුගලයක් 180° නම් එම කෝණ යුගලය පරිපූරක කෝණ යුගලයක් ලෙස හඳුන්වයි.
- ඓක්‍යය 180° වීම සඳහා දෙන ලද 180° කෝණයකට එකතු කළ යුතු කෝණය දෙන ලද කෝණයේ පරිපූරකය ලෙස හඳුන්වයි.
- පොදු බාහුවක් හා පොදු ශීර්ෂයක් ඇති පොදු බාහුව දෙපස පිහිටි කෝණ යුගලය බද්ධ කෝණ යුගලය ලෙස හඳුන්වයි.
- සරල රේඛාවක් මත පිහිටි ලක්ෂ්‍යයක් වටා සරල රේඛාවක එක පැත්තකින් පිහිටි කෝණවල විශාලත්වය 180° වේ.
- සරල රේඛා දෙක ඡේදනය වීමෙන් සෑදෙන ප්‍රතිමුඛ කෝණ සමාන වේ.
- ලක්ෂ්‍යයක් වටා වූ කෝණවල එකතුව 360° වේ.